

PNUD Moldova:

„Avem nevoie de mai multe femei în politică”

La nivel local, există o reprezentare masivă a femeilor în partidele politice și în organele electorale. Cu toate acestea, cu cât nivelul decizional este mai înalt, cu atât mai puține femei sunt prezente. Spre exemplu, chiar dacă ratele de participare în calitate de membru în partidele politice pentru bărbați și femei sunt izbitor de asemănătoare, doar 2 din cele 46 partide politice din țară sunt conduse de femei.

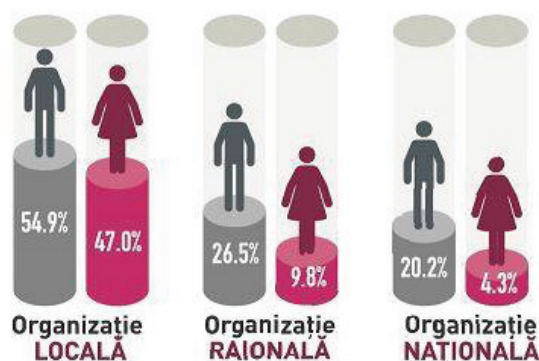
Această discrepanță este unul dintre motivele pentru care Republica Moldova a adoptat recent o cotă de reprezentare de 40 la sută pentru femei în instituțiile guvernamentale și pe listele electorale pentru alegerile locale și parlamentare. Însă, conform datelor noastre, acest lucru nu a dus la majorarea preconizată a reprezentării femeilor.

Cotele pentru femei și bărbați în poziții decizionale sunt una dintre cele mai des întâlnite modalități de asigurare a faptului că femeile nu trebuie să se confrunte cu rezistența plafonului de sticlă atunci când avansează în poziție în cadrul partidelor politice și că acestea au șanse egale de a fi reprezentate în guverne și legislaturi. Cu toate acestea, existența cotelor nu este suficientă pentru a obține un impact.

În Republica Moldova, legea recent adoptată nu conține nicio dispoziție specifică cu privire la plasarea femeilor și bărbaților pe listele de candidați. Această omisiune poate părea inofensivă, însă realitatea este că femeile adesea se regăsesc la sfârșitul listelor, cu doar unul din cinci candidați la începutul listelor fiind femeie.

Prin ignorarea principiului de plasare pe liste, legislația privind cota a contribuit prea puțin la abordarea sub-reprezentării femeilor în funcțiile decizionale din țară.

Implicarea femeilor și bărbaților în structurile ierarhice ale partidelor politice

Sursa: OMNIBUS CBS-AXA, Decembrie 2015

Considerăm că lucrurile pot fi modificate doar în cazul în care problema este recunoscută. Pentru a ajunge la această etapă, trei lucruri trebuie să aibă loc:

1. Autoritatea electorală trebuie să recunoască această problemă și să fie cooperantă în procesul de identificare a modalităților de remediere a situației date.
2. O bază de date electorală completă trebuie să fie configurată pentru a permite o analiză continuă în profunzime a datelor și a tendințelor care ar putea fi folosite pentru restructurarea politicilor publice și eliminarea lacunelor de gen.
3. Trebuie să fie stabilite parteneriate între Guvern, societatea civilă și organizațiile internaționale, cum ar fi PNUD și UN Women întru susținerea avansării femeilor în viața politică și publică.

Doar atunci vom putea spune că ne îndreptăm spre o lume mai egală pentru femei și bărbați.

www.md.undp.org

Primarele din Moldova învață cum să transforme satele (uite) în unele de vis

Fie că sunt la primul mandat, la al treilea sau chiar la al șaselea, femeile primare din R. Moldova continuă să învețe zi de zi cum să modernizeze și să transforme localitățile pe care le conduc în unele de invidiat. Iar recent, 25 de primare, originare din centrul și sudul țării, au participat într-o vizită de studiu în satele Palanca și Feștelița, raionul Ștefan Vodă, pentru a vedea noi modele de bune practici în administrarea comunităților.

Startul vizitei de studiu a fost dat la primăria din satul Palanca, acolo unde participantele au putut afla detalii despre proiectele derulate la primărie, dar și exemple de bune practici în domeniul de prestare a serviciilor publice. Ludmila Costenco, șefa bibliotecii publice, a prezentat proiectul Novateca, grație căruia au fost puse la punct mai multe servicii informaționale pentru locuitorii din sat, iar președinta AO „Icar-Dedal”, Svetlana Turuta, a menționat despre prestarea serviciilor sociale pentru copiii din familii defavorizate. Ulterior, s-a vorbit despre mecanismul prin care sunt oferite locuitorilor serviciile comunale, precum

aprovizionarea cu apă potabilă, iluminarea stradală și salubritatea localității.

După mai mulți ani de activitate în jurnalism, apoi în serviciul public, din 2015 Rodica Rusu este primară la primul mandat în satul Telița, raionul Anenii Noi. Și deși a venit în administrația publică locală cu scopul de a moderniza comunitatea natală, programul ei electoral bazându-se pe trei de „i” – infrastructură, industrializare, informatizare – consideră că această vizită de studiu este o mobilizare de capacități și de idei care o vor ajuta să-și ducă misiunea până la capăt. „În aceste vizite învățăm să implementăm proiecte de succes, interesante cu bani cât mai puțini, dar și cum să mobilizăm comunitatea. Fiecare dintre noi are anumite idei, dar poate avem un blocaj, pentru că nu știm care este calea cea mai bună. Și iată apare colega noastră din Palanca, care a reușit pe un anumit segment și de la care ne inspirăm și noi”, a mărturisit Rodica Rusu.

Mai mult, primara susține că în rezultatul acestui schimb de experiență, apar multe proiecte de colaborare

sau inter-comunitare, idei de acțiuni culturale. „Am fost în multe alte schimburi de experiență peste hotare, dar ulterior am înțeles că este mult mai productiv să mergem în localități din țara noastră, la colegii noștri, pentru că suntem de fapt în același cadru juridic, în aceeași realitate și cu același potențial”, a spus primara.

Tatiana Gorgoz este primară la cel de-al patrulea mandat în comuna Sărata Nouă, Leova. Și deși are peste 12 ani de experiență în administrația publică locală, recunoaște că aceste vizite sunt extrem de utile pentru ea. „Când vizitez alte localități, văd cum colegii mei au soluționat problemele cu care mă confrunt și eu zi de zi și mă inspîr de la aceste bune practici. Dar cel mai mult îmi place cum reușesc unii să facă lucruri grandioase cu resurse minime, ceea ce vreau să fac și eu pentru cei 1700 locuitori din comuna Sărata Nouă”, a precizat Tatiana Gorgoz.

Iar primara Ludmila Ceaglăc, care se află la cel de-al șaselea mandat în comuna Calfa, Anenii Noi, afirmă și ea că în fiecare zi are ceva nou de învățat. „Orice vizită de studiu aduce plus valoare în activitatea mea și sunt mereu în căutarea noilor surse și idei, mai ales acum, când bugetele noastre sunt destul de auster”, a declarat primara.

Iar rezultatele acestei vizite de studiu nu se vor lăsa așteptate. Rodica Rusu a rămas impresionată de comuniunea și lucrul cu asociațiile non-guvernamentale, de munca cu copiii aflați în dificultate, dar de bibliotecă și cluburile de discuții și instruirii. „Mi-am notat multe idei de aici și primul lucru pe care vreau să-l fac este să pun pe roate instruirii pentru adulți și vârstnici în domeniul tehnologiilor informaționale și agricultură, la fel ca în Palanca”, susține primara Rusu.

Și primara Ceaglăc are teme pentru acasă, dorindu-și ca societatea civilă din Calfa să fie la fel de activă și implicată ca în Palanca. „Am văzut populație activă și o societate civilă cu un grad înalt de responsabilitate, fapt

care poate fi dezvoltat în orice localitate, inclusiv în a mea. De aceea, mi-aș dori ca reprezentanții societății civile din Palanca să facă un schimb de experiență pentru cei din comuna Calfa”, a spus în încheiere Ludmila Ceaglic.

Primara localității gazdă, Larisa Voloh, aflată la cel de-al treilea mandat, susține că și Moldova are locuri pe care le poate arăta, motiv pentru care salută aceste schimburi de experiență și se bucură că localitatea pe care o conduce a fost una dintre cele vizitate de alte femei primare. „Noi suntem schimbarea și trebuie să ne mobilizăm pentru a dezvolta localitățile noastre. De ceea, oricine îmi cere sfatul sau părerea, eu îmi voi oferi ajutorul. Sunt mereu deschisă spre noi colaborări, pentru că asta ne va da putere să trecem peste toate greutățile”, a menționat Larisa Voloh, primara satului Palanca.

De asemenea, participantele au descoperit și un alt sat impresionant din raionul Ștefan Vodă – Feștelița, care este o localitate cu tradiții milenare păstrate intacte, dar care, totodată, a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă în ultimii ani. Iar despre cum a avut loc această dezvoltare, care este potențialul satului și cum s-au depășit toate intemperiiile – fie chiar și cele financiare-, a vorbit primarul Nicolae Tudoreanu, care se află la cârma localității pentru cel de-al patrulea mandat.

Vizita de studiu a fost organizată de Congresul Autorităților Locale din Moldova, cu susținerea Programului ONU „Femeile în politică”, care este implementat de Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women) și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), în parteneriat cu Fundația Est-Europeană și Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, sprijinit financiar de Guvernul Suediei.

<http://md.one.un.org/content/unct/moldova/rol/home/presscenter/stories/primarele-din-moldova-inva-cum-s-transforme-satele-uitate-in-u.html>

Maria Ghimpu a transformat pasiunea pentru flori într-o afacere de familie

Maria Ghimpu a încercat mai multe îndeletniciri în viață. A învățat de bucătar, de șoferiță, a crescut zarzavaturi, dar până la urmă s-a oprit la flori - visul ei din copilărie.

„Când eram mică desenam mereu flori și în vise văd multe tipuri de flori”, povestește Maria.

I-a fost greu la început dar au ajutat-o cei patru copii.

„Trebuie de ajutat părinții. Lucrăm împreună, ca într-o familie. Cu florile se poate de întreținut o familie mică. E un business bun, dar necesită mari cheltuieli”, explică fiul Gheorghe Ghimpu.

Maria vrea să deschidă un magazin în localitate pe care i l-ar lăsa în gestiune fiului Tudor.

Acesta vorbește cu emoție despre flori și spune că ele aduc zâmbet și sufletul omului înflorește când vede flori. „Fiecare om care cumpără flori de la noi, iese zâmbind”.

A ajutat-o foarte mult și soțul care a construit sera. Așa reușește să rămână în țară, lângă familie.

„Avem și copii plecați peste hotare și ne-au ajutat și ei cu bani. Am pornit cu pași mici pentru că nu am avut mulți bani. Am un fiu cu dizabilități și îl țin pe lângă mine. El se implică foarte mult în seră. Problemele sunt la toți și nu sunt puține, dar dacă îți place ce faci, și munca sporește și copiii revin acasă”, spune Maria Ghimpu.

Acest material a fost difuzat de Moldova 1, la emisiunea Accente Economice în cadrul proiectului „Sensibilizarea opiniei publice privind echilibrul de gen în spațiul politic și de afaceri”, implementat de IDIS „Viitorul”, cu suportul proiectului „Susținerea Instituțiilor Naționale pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Omului (INPPDO), conform recomandărilor Comitetelor Convențiilor ONU și Revizuirii Periodice Universale (UPR)”. Proiectul este finanțat de Ministerul Afacerilor Externe din Norvegia, co-finanțat și implementat de PNUD Moldova și Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR). Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei, al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și al Oficiului Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului.

Retrospectivă

- Organismele de promovare a egalității trebuie să fie independente față de guvernare

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a examinat în trei ani de activitate 420 de cauze, fiind emise 230 de decizii, dintre care 103 decizii de constatare a discriminării. Datele au fost prezentate în cadrul unei mese rotunde organizată de către Asociația Promo-LEX, în parteneriat cu Equal Rights Trust și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Referindu-se la practica internațională cu privire la competențele organelor specializate în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, Joanna Whiteman, experta în litigare din cadrul organizației Equal Rights Trust din Londra, a menționat că: “Uniunea Europeană solicită statelor membre să instituie organisme de promovare a egalității. Cu toate acestea, legislația UE oferă puține orientări de fond privind modul în care aceste organisme ar trebui să funcționeze și care ar fi competențele acestora”. Potrivit expertei britanice, Equinet[1] stabilește patru standarde cheie pentru organismele de promovare a egalității. În primul rând, acestea trebuie să dețină un mandat puternic și comprehensiv, de asemenea ele trebuie să fie independente față de guverne. Unul din standardele cheie este eficacitatea, aici fiind cuprinse atât resursele, cât și atribuțiile și prerogativele care le sunt atribuite organismelor de promovare a egalității. Nu în ultimul rând este necesar să existe o arhitectură instituțională clară și coerentă a acestora.

[1] *Rețeaua europeană a organismelor de promovare a egalității, care reunește 45 de organizații din 33 de țări europene, care sunt abilitate să contracareze discriminarea ca organismele naționale de promovare a egalității.*

<https://promolex.md/index.php?module=news&item=2028>

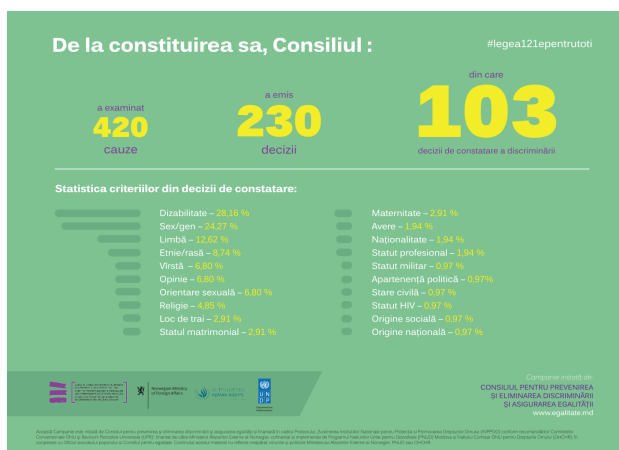

- Premieră în domeniul electoral. La Chișinău a fost lansată Asociația Internațională a Femeilor din Managementul Electoral

Asociația Internațională a Femeilor din Managementul Electoral a fost lansată la începutul lunii iunie, la inițiativa Comisiei Electorale Centrale, cu susținerea Programului ONU „Femeile în politică”.

Noua instituție are ca scop mobilizarea organelor de administrare electorală din țările membre să traseze și să implementeze angajamente reale în domeniul egalității de gen și să promoveze șanse egale de accesare la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică a ambelor genuri.

Asociația își propune să promoveze noi metode de instruire, de schimb de experiență, atât în interiorul țării cât și în afara acesteia. De asemenea, a fost lansat un ghid pentru organele de management electoral cu privire la promovarea egalității de gen. Ghidul se axează pe rolul organelor de management electoral în promovarea egalității de gen și încurajarea participării femeilor. Mai mult, publicația prezintă acțiuni pozitive realizate pentru asigurarea unui mediu în care femeile să poată deține roluri cheie în aceste instituții, cât și în întregul proces electoral.

IDIS „Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor. IDIS activează în calitate de platformă comună care reunește tineri intelectuali, preocupați de succesul tranziției spre economia de piață și societatea deschisă în Republica Moldova.

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și pro-europene.

Pentru mai multe informații asupra acestei publicații ori asupra abonamentului de recepționare a publicațiilor editate de către IDIS, vă rugăm să contactați direct Serviciul de Presă și Comunicare Publică al IDIS „Viitorul”.
Persoana de contact: Diana Lungu - diana.lungu@viitorul.org

Orice utilizare a textului din buletin trebuie să conțină referințe la IDIS „Viitorul”.